

Gmina Tyczyn

Nr 5 (328)
7.03.-20.03.2004 r.

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Biała Borek Stary Budziwój Hermanowa Kielnarowa Matysówka Tyczyn

Woda i ścieki

Kosztowne dobrodziejstwo

Mimo, iż niewiele czasu upłynęło od chwili gdy część mieszkańców naszej gminy zaczęła korzystać z dobrodziejstwa posiadania wodociągu i kanalizacji ściekowej, to jednak zdążyło już wygasnąć uczucie radości. W jego miejsce wielu z nas odczuwa niepokój o stan domowych budżetów, bowiem cena za komfort życia i czystość naszych posesji jest dość wysoka. Zastanawiamy się - czy może być taniej, czy mamy na to wpływ?

Aby wiarygodnie i uczciwie odpowiedzieć na te pytania musimy wiedzieć co składa się na całkowite koszty wody i ścieków i w jakim stopniu pokrywamy je z własnych kieszeni, czyli jaką płacimy cenę.

Koszt i cena

Na rysunku 1 (str. 4) pokazano podstawowe składniki kosztu dostarczenia do naszych domów 1m³ wody (dla ułatwienia liczone z podatkiem VAT). W pewnym uproszczeniu można powiedzieć, że na koszt ten składa się 6 elementów. Obsługa i remonty Stacji Uzdatniania Wody (SUW) oraz wodociągów, odczyt wodomierzy, wystawianie faktur, obsługa finansowa i inne prace, które realizuje EKO-STRUG kosztują ok. 1,23 zł w każdym metrze sześciennym wody. Około 60 groszy płacimy za materiały i urządzenia konieczne do napraw i remontów wodociągu oraz energię elektryczną dla SUW, 8 gr/m³ kosztują usługi wykonywane dla EKO-STRUG (remonty maszyn, pomieszczeń), a kolejne 7 groszy płacimy za korzystanie ze środowiska. Powinniśmy także dołożyć 80 groszy, aby gromadzić tzw. fundusz amortyzacyjny, który służyć ma odbudowie wodociągu po jego zużyciu.

ciąg dalszy na stronie 4-5

Podpisanie umowy patronackiej

Zespół Szkół i WSiIZ - razem

25 lutego br. w zabytkowych wnętrzach pałacu Wodzickich, dyrektor Zespołu Szkół w Tycynie **Robert Kaczmarcki** i Rektor Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie **prof. Tadeusz Pomianek** podpisali umowę o współpracy, rozpoczynając w ten sposób tworzenie Sieci Szkół Partnerskich (zdj. poniżej). Na uroczystość przybyli m.in. profesorowie WSiIZ, nauczyciele i młodzież z Zespołu Szkół, starosta rzeszowski **Stanisław**

uczelnii. WSiIZ umożliwi młodzieży korzystanie z materiałów dydaktycznych, zbiorów bibliotecznych, a także kawiarenek internetowych na zasadach przewidzianych dla studentów uczelni. Ponadto WSiIZ udzieli wsparcia organizacyjnego i technicznego przy tworzeniu szkolnej kawiarenki internetowej oraz udostępni uczniom bazę sportową w Kielnarowej do prowadzenia zajęć sportowych.

ciąg dalszy na stronie 8

Ożóg, burmistrz gminy Tyczyn **Kazimierz Szczepański**, z-ca kierownika Powiatowego Urzędu Pracy **Grażyna Żuchowska**. Spotkanie rozpoczęło się od przedstawienia historii szkoły i pałacyku Wodzickich oraz obejrzenia poloneza w wykonaniu młodzieży z klas maturalnych (zdj. strona 8).

W ramach realizacji porozumienia w ZS w Tycynie w roku szkolnym 2004/2005 zorganizowane zostaną klasy patronackie WSiIZ, które będą funkcjonować w oparciu o programy autorskie opracowane przez nauczycieli ZS i pracowników

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
w Tycynie
serdecznie zaprasza
panie na program artystyczny pt.

**I Ty, tylko Ty
będziesz moją damą...**

w dniu 7 marca 2004 r.
o godz. 17.00

Sala widowiskowa M-GOK

Dopłaty bezpośrednie dla rolników

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, tj. po 1 maja 2004 r., polski rolnik w ramach Wspólnej Polityki Rolnej będzie miał możliwość skorzystania z dopłat bezpośrednich.

Na płatności bezpośrednie do powierzchni upraw składają się:

- jednolita płatność obszarowa czyli dopłata podstawowa (rocznie ok. 240 zł),
- płatność uzupełniająca (rocznie do ok. 310 zł) czyli dopłata uzupełniająca do uprawy: chmielu, tytoniu, ziemniaków na skrobię oraz innych roślin uprawnych - corocznie zdefiniowanych przez Rozporządzenie Rady Ministrów (obecnie są to zboża, rośliny oleiste, rośliny wysokobiałkowe, niektóre rośliny strączkowe oraz len włóknisty i konopie włókniste, powierzchnie łąk i pastwisk oraz uprawy paszowe na gruntach ornych).

Osobą uprawnioną do uzyskania płatności obszarowych jest producent rolny - posiadacz gospodarstwa rolnego, o minimalnej łącznej powierzchni gruntów rolnych utrzymanych w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, o powierzchni co najmniej 1 ha. Uprawnionymi są właściciele gospodarstw rolnych, a także inne osoby, które władają nimi z innych tytułów, np. dzierżawy, użytkowania, użyczenia. Dzierżawa nie musi być potwierdzona notarialnie - wystarczy umowa cywilno-prawna, natomiast do udokumentowania użytkowania gruntu wystarczy nakaz płatniczy. Minimalna powierzchnia działki, do której przysługuje dopłata wynosi 0,10 ha.

Przypomnijmy:

Rolnik chcąc otrzymać dopłaty obszarowe musi złożyć 2 wnioski: wniosek o wpis do ewidencji producentów i wniosek o przyznanie płatności obszarowych w biurze powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa osobiście lub wysłać pocztą na adres:

ARiMR Biuro Powiatowe

ul. Lubelska 46, 36-233 Rzeszów

Wypełniony formularz o wpis do ewidencji producentów rolnych należy złożyć najpóźniej 21 dni przed składaniem wniosku o płatności obszarowe, natomiast złożenie wniosku o płatności obszarowe przypada na okres od 15 kwietnia do 15 czerwca 2004 r.

Rolnicy wysyłający wniosek o wpis do ewidencji producentów pocztą, zobowiązani są dołączyć kserokopię 2 i 3 strony dowodu osobistego potwierdzonego za zgodność z oryginałem w Urzędzie Gminy.

W lipcu i sierpniu zostaną przeprowadzone kontrole zgodności danych wpisanych we wniosku ze stanem faktycznym. Kontrola ta będzie wykonywana różnymi metodami: poprzez pomiary działek lub też poprzez użycie zdjęć lotniczych.

W ramach kontroli w gospodarstwie sprawdzona zostanie m.in. powierzchnia działki rolnej zadeklarowanej przez wnioskodawcę z jej powierzchnią w terenie, czy zadeklarowane grunty są utrzymane w dobrej kulturze rolnej, a także sposób wykorzystania działki rolnej.

Jeżeli różnica pomiędzy powierzchnią deklarowaną a rzeczywistą powierzchnią uprawy wynosi pomiędzy 3-30%, ale nie więcej niż 2 ha, powierzchnię dopłaty zmniejsza się o dwukrotność różnicy między obszarem zadeklarowanym a powierzchnią rzeczywistą. Jeżeli różnica będzie wynosiła więcej niż 30% rolnik nie otrzyma dopłaty, a nawet zostanie wykluczony z przyznawania dopłat przez 3 lata kalendarzowe.

Według danych w pierwszym roku zostanie skontrolowanych co najmniej 10% złożonych wniosków.

Elżbieta Woźniak

W związku ze zbliżającą się akcesją Polski do Unii Europejskiej, w UGiM pok. 14, uruchomiony został punkt informacyjny dla rolników.

Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Błażowiak” informuje, że od marca 2004 r. rozpoczyna **skup bydła i trzody chlewnej** dla własnych potrzeb.

Skup będzie prowadzony w Błażowej, ul. Ks. Pilipca 1 (GAJ) w każdy poniedziałek w godz. od 6.00 do 9.00.

Jest możliwość odbioru bydła i większej ilości trzody bezpośrednio w gospodarstwie rolnym, transportem zakładu.

Każda sztuka bydła i trzody oferowana do sprzedaży winna posiadać kolczyk i świadectwo pochodzenia zwierzęcia oraz świadectwo zdrowia.

Wszelkie informacje związane ze skupem uzyskać można w Zakładzie - Błażowa, ul. Witosa 4

oraz pod nr tel./fax 22-97-088.

Co słyhać w Powiecie...

31 stycznia 2004 r. odbyła się XI sesja Rady Powiatu Rzeszowskiego. Najważniejszym punktem obrad sesji było uchwalenie budżetu Powiatu na rok 2004. Budżet liczy po stronie dochodów 45.367.528 zł. Radni ocenili projekt budżetu jako trudny, ale zaplanowany z rozważą i w sposób gwarantujący wykonywanie zadań Powiatu na właściwym poziomie. Budżet został przyjęty przez radnych jednogłośnie.

W trakcie sesji radni zapoznali się z informacją Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o stanie przygotowań do wdrażania systemu IACS oraz informację dyrektora ZOZ-ów o realizacji zadań w 2003 r. i aktualnej sytuacji zakładów. Podkreślono, że mimo wielu problemów, z jakimi boryka się służba zdrowia w kraju zarówno ZOZ Nr 2 w Rzeszowie, jak i SP ZZOZ „Sanatorium” w Górnicy zapewniały opiekę podstawową i specjalistyczną w sposób nieprzerwany dla pacjentów z Powiatu Rzeszowskiego.

Rada ponadto podjęła uchwały w sprawach:

- > przyjęcia dotacji z Fundacji „EkoFundusz” w wys. 611.969 zł na modernizację systemów ogrzewania i termomodernizację obiektów Domu Pomocy Społecznej w Górnicy (zakończenie tego zadania jest planowane w br., na ten cel oraz na termomodernizację Liceum Ogólnokształcącego w Dynowie zaciągnięto niskooprocentowaną pożyczkę z NFOŚi GW w wys. 460.919 zł - po spłacie określonej części pożyczki Powiat będzie ubiegał się o umorzenie pozostałej części),
- > zmian w Statucie SPZZOZ „Sanatorium” w Górnicy i Regulaminie Rady Społecznej tej placówki,
- > planu finansowego Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska na 2004 r. oraz Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym na rok 2004,
- > zmian w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Rzeszowie,
- > wyrażenia zgody na sprzedaż lokalu mieszkalnego usytuowanego w budynku Przychodni Rejonowej w Tyczynie położonym na działce nr 1702, stanowiącej własność Powiatu Rzeszowskiego.

**Przewodniczący Rady
Stanisław Obara**

Patron rodziny i pracy

Święty Józef

Każdy z nas jest na ziemi pielgrzymem, wędrowcem nękanym przez rozliczne burze i różnorodne trudności. Stąd każdy rozgląda się za jakimś światłem przewodnim, za pomocą boską czy ludzką. Takimi ważnymi przewodnikami są dla nas święci. Aby święci naprawdę byli dla nas wzorem, musimy znaleźć u nich wspólne cechy z naszym życiem. Trzeba sobie uświadomić, że oni także doznawali w życiu podobnych udręk, znajdowali się nie raz w podobnych do naszych okolicznościach.

Marzec jest miesiącem, w którym przeżywamy uroczystość św. Józefa (19 bm). Jemu to Bóg - obok roli opiekuna

Syna Bożego - wyznaczył także rolę, był dla nas wzorem i wspierał nas w różnych potrzebach.

W jego życiu jest wiele punktów stycznych z naszym życiem, które ułatwiają nam jego naśladowanie.

Pierwszym takim punktem stycznym będzie jego zwyczajna praca. Ciesielstwo w owych czasach należało do zajęć najniższych. On jednak nie zawahał się podjąć takiej pracy rozumiejąc doskonale, że żadna praca nie hańbi, byle tylko była wykonywana z sumiennością. To dla nas ważne pouczenie, zwłaszcza w dobie wielkiego bezrobocia. Obojętnie czy pracujemy w biurze czy w fabryce, czy też uprawiamy kawałek ziemi - św. Józef jest dla nas wzorem, przykładem pracy rozumianej po bożemu.

Tak pisał w encyklice o czci św. Józefa papież Leon XII:

Święty Józef, pomimo iż pochodził z królewskiej krwi i miał za małżonkę Najdostojniejszą i Najświętszą z niewiast, pomimo iż był Karmicielem Syna Bożego, żył jednak jak biedny robotnik i zdobywał pracę rąk swoich, co było potrzebne dla utrzymania domu. Z tego widzimy, że w gruncie rzeczy biedny nie potrzebuje się wstydzić swego położenia, a praca nie ma nic w sobie ubliżającego. Każda bowiem praca, skoro się łączy z ochotą, może być wysoko uszlachetniona.

Inną dziedziną, w której św. Józef przeżywał troski podobne do naszych jest życie rodzinne. W domu Świętej Rodziny na pewno panowało szczęście płynące z głębokiej bliskości Boga, ale jeśli chodzi o stronę ziemską, zewnętrzną to ich życie wcale nie różniło się od życia innych rodzin. Na głowę św. Józefa spadały te same troski, jakie dzisiaj spadają na młodych małżonków, bo musiał on zabiegać o środki materialne, aby Jezusowi i Marii zapewnić choćby najskromniejsze życie.

Wiele zatem cech wspólnych można odnaleźć w życiu św. Józefa i w życiu każdego z nas. Praca zawodowa, obowiązki rodzinne, kłopoty materialne, codzienne radości i smutki to wszystko co nas bardzo łączy z tym szczególnym Patronem. On przed wiekami przeżywał to co my dzisiaj przeżywamy, dlatego nas tak bardzo rozumie, tak bardzo jest nam bliski.

Mam nadzieję, że te nasze wspólne przemyślenia o św. Józefie sprawią, że coraz więcej polskich chłopców otrzyma na chrzcie to zapomniane imię, a my coraz więcej modlitw zanosić będziemy do Boga przez pośrednictwo tego wielkiego orędownika.

ks. Jan Pyziak

Spotkanie seniorów w Białej

Z inicjatywy Rady Sołectkiej w Białej w dniu 1 lutego br. odbyło się opłatkowe spotkanie seniorów. Tym razem około 130 osób gościło w nowej sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej. Zanim przystąpiono do dzielenia się opłatkiem, Słowo Boże wygłosił ks. proboszcz Mieczysław Mleczko, a życzenia noworoczne złożył Przewodniczący Rady Miejskiej w Tyczynie a zarazem sołtys wsi Biała - Antoni Jonkisz.

Gośćmi spotkania m.in. byli wiceburmistrz Roman Sowa, ks. dr Marek Dzik, Zofia Matys - dyr. M-GOK. Nie zabrakło również części artystycznej, w której zaprezentowały się dzieci w programie jasełkowo-kołędniczym przygotowanym przez panie nauczycielki: Alicję Woźniak i Dorotę Markiewicz. Do wspólnego kołędowania przygrywała Kapela Wójta Tycznera z Tyczyna.

Organizatorzy składają podziękowanie panu Andrzejowi Krukowi za udostępnienie sali oraz sponsorom, którymi byli: OSP, KGW, panowie Edward Karnas, Krzysztof Gliwa, Jerzy Środa i Andrzej Paściak.

Zofia Matys

Uwaga Czytelnicy!
Następny numer „GT” ukaże się z datą
21 marca 2004 r.
Termin składania tekstów upływa
15 marca 2004 r.
Zdjęcia mile widziane

Ks. Jan Pyziak (z lewej) i prafianin Władysław Matwij przy figurze św. Józefa wzniesionej obok kościoła parafialnego w Matysówce

Kosztowne dobrodziejstwo

Ciąg dalszy ze strony 1

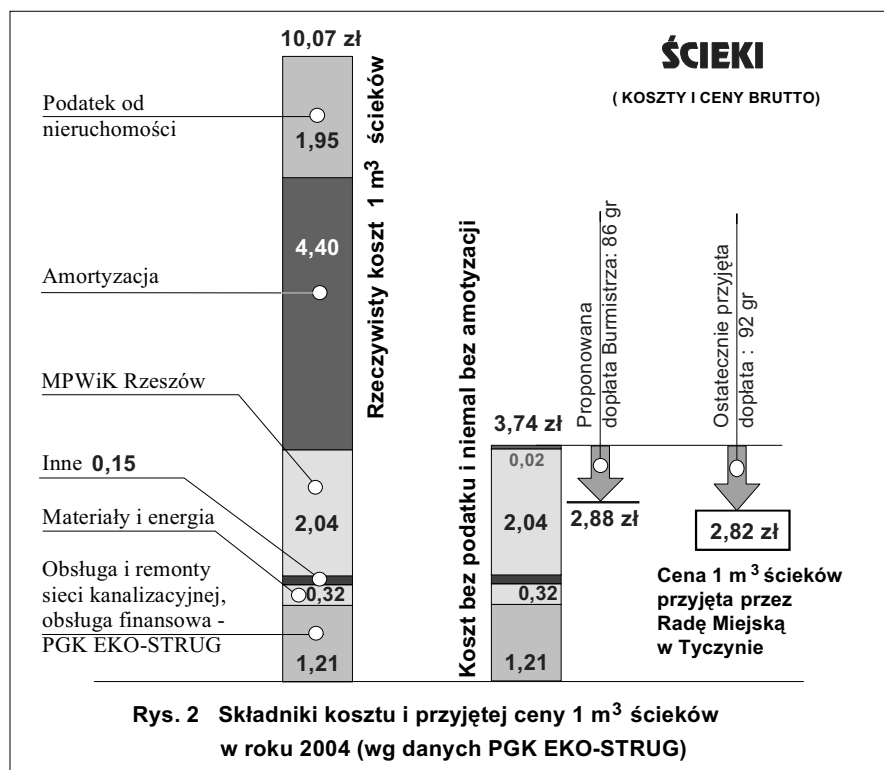
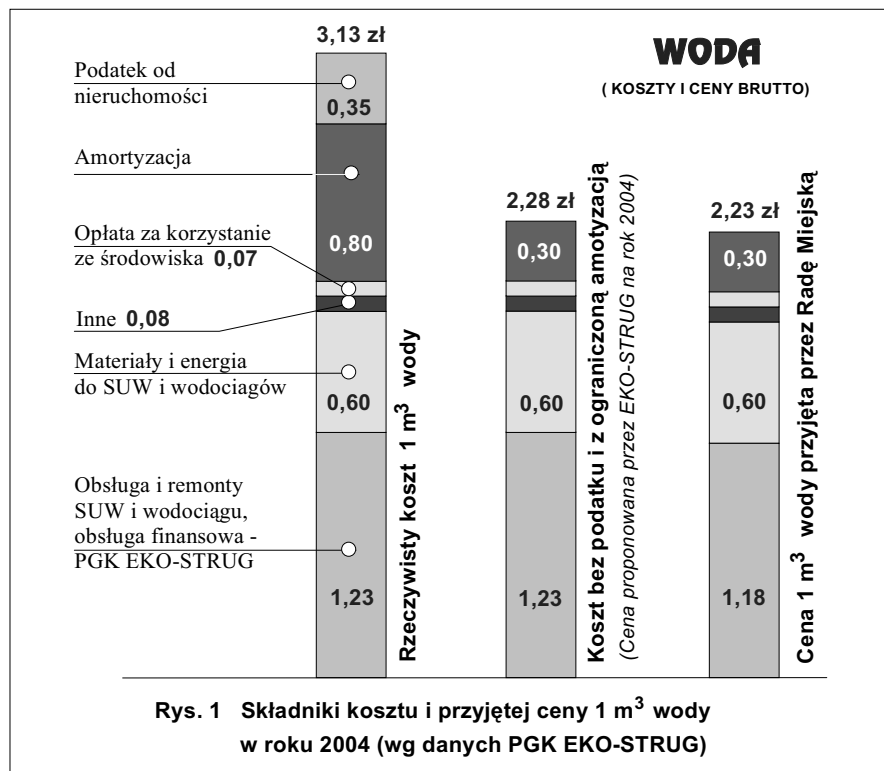
Wreszcie 35 groszy to udział podatku od nieruchomości jaką tworzy sieć SUW i wodociągów.

Jak widzimy, szacunkowy pełny koszt 1 m³ wody wynosi około 3,13 zł. Jeśli właścicielem wodociągu byłaby prywatna firma dodałaby do tego co najmniej 10% zysku (32 gr) i za wodę musielibyśmy płacić co najmniej 3,40 zł/m³.

Aby obniżyć koszty Gmina umarza Spółce „Eko-Strug” podatek od nieruchomości. Ogranicza się także odpis amortyzacyjny tylko do tej części wodociągu, który jest majątkiem EKO-STRUG-u. W rezultacie otrzymujemy 2,28 zł/m³. Taką cenę zaproponował EKO-STRUG na posiedzeniu Rady Miejskiej w Tyczynie w listopadzie ubiegłego roku. Radni jednak ten wniosek jednomyślnie odrzucili i na rok 2004 ustalono cenę na poziomie roku 2003, czyli 2,23 za m³.

Struktura kosztu 1 m³ ścieków (rysunek 2), różni się zasadniczo od wody składnikiem, który płacimy MPWiK w Rzeszowie za zrzut ścieków. Kosztuje nas to 2,04 zł. Większy jest także podatek od nieruchomości (1,95 zł/m³) ze względu na duży obszar jaki obejmuje sieć kanalizacyjna. Bardzo duże powinny też być odpisy amortyzacyjne (4,40 zł/m³) bowiem sieć jest rozległa, nowoczesna i stąd jej duża wartość, a w proporcji do wartości ustala się amortyzację. Jak widać z rysunku 2 rzeczywisty koszt odprowadzenia 1 m³ ścieków wynosi ponad 10 zł.

W sytuacji, gdy burmistrz naszej Gminy umarza podatek od nieruchomości, a odpis amortyzacyjny stosujemy tylko do maszyn stanowiących majątek EKO-STRUG-u, koszt spada do 3,74 zł/m³. Taki poziom kosztów i dopłatę Gminy w wysokości 86 groszy do każdego metra sześciennego (czyli ponad dwa miliardy starych złotych rocznie) zaproponowano na listopadowej sesji Rady Miejskiej. Prowadziłoby to do wzrostu ceny dla mieszkańców o 6 groszy. Takiej podwyżce Radni się jednak sprzeciwili, co zmusiło Burmistrza do podniesienia dopłaty z budżetu Gminy do 92 groszy na każdy m³ i w rezultacie cena za ścieki pozostała na ubiegłorocznym poziomie. Po tych informacjach uważny Czytelnik dojść może do wniosku,

skę, że cena za wodę i ścieki może być w gruncie rzeczy dowolna - coś dopłacić, coś umorzyć, z czegoś zrezygnować, twarde zaprotestować i ... może być taniej. Nic bardziej błędnego. Manipulując kosztami i ceną musimy zdawać sobie sprawę ze skutków takiego postępowania.

Dziś i w przyszłości

Aktualna cena za ścieki obniżona została dzięki dopłacie z budżetu Gminy. Nie możemy jednak traktować takiego działania jak darowizny od „bogatego wujka”.

Nie jesteśmy Gminą bogatą i po to, aby dołożyć do kanalizacji trzeba zabrać z czegoś innego.

Jeśli oczekujemy dopłaty do ścieków to znaczy, że w gminnym budżecie będzie mniej pieniędzy, na przykład na drogi.

Drugą ważną sprawą, której na listopadowej sesji Radni nie uznali za stosowne dyskutować, jest odpis amortyzacyjny. Stanowi on swoistą lokatę w przyszłość. Środki pochodzące z amortyzacji

przeznacza się na odtworzenie majątku, czyli na stałą modernizację sieci.

Dobry gospodarz, kupując traktor przewiduje jego amortyzację, czyli całkowite zużycie, na przykład w ciągu 20 lat. Dlatego w każdym roku odkłada 1/20 ceny traktora na kupno następnego tworząc w ten sposób fundusz amortyzacyjny. Jeśli tego nie robi, po dwudziestu latach zostaje bez traktora i bez pieniędzy na kupno nowego. Jeśli nie będziemy dobrymi gospodarzami, za trzydzieści lat nasze dzieci staną przed problemem odbudowy zrujnowanych wodociągów i kanalizacji, które po sobie zostawimy.

Wież droższa niż miasto

Koszty użytkowania gminnej sieci kanalizacyjnej i wodociągowej zawsze będą wyższe niż w gęsto zaludnionym i zabudowanym mieście. Na jeden duży blok zamieszany przez 120-180 rodzin przypada sześć studzienek kanalizacyjnych i kilkadziesiąt metrów sieci - u nas to dziesięć razy więcej studzienek i kilka kilometrów sieci. A wcale nie jesteśmy najdrożsi, np. w Przemysłu cena za wodę i kanalizację jest o ponad 4% wyższa (5,65 zł/m³). Ostatnie podwyżki w tym mieście uzasadniono zbyt małym zużyciem wody (!), co zwiększyło koszty 1 m³.

Z radością więc powinniśmy witać nowych mieszkańców naszej Gminy, którzy zagęszczają zabudowę.

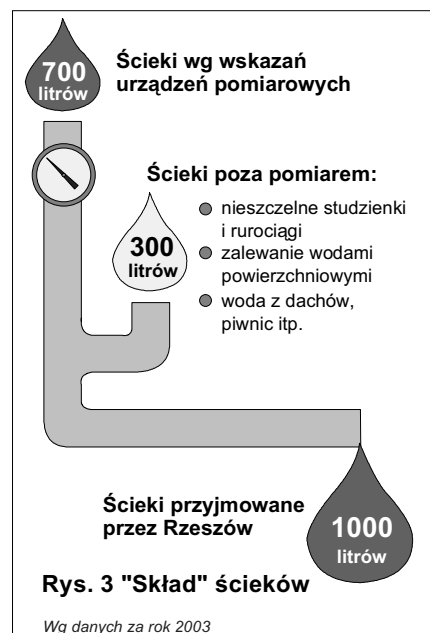
Jak obniżyć koszty ?

Aby to zrobić EKO-STRUG musi poradzić sobie z dwoma problemami - ograniczyć awarie (lub raczej katastrofy) w sieci wodociągowej i „uszczelnic” sieć kanalizacji sanitarnej. Skalę tego drugiego problemu ilustruje rysunek 3. Na każde 1000 litrów ścieków odprowadzanych do Rzeszowa przypada blisko 300 litrów ścieków (wody ?) poza urządzeniami pomiarowymi. Przyczyny tego faktu są różne. Pierwsza to nieszczelności sieci wynikające z wad materiału lub wykonania. Część sieci musi być naprawiana przez EKO-STRUG, a część (na własny koszt) naprawić muszą wykonawcy w ramach gwarancji. Jak można przypuszczać, największy udział w niepożądanym zasilaniu kanalizacji mają wody powierzchniowe - po ulewnych deszczach czy z topniejącego śniegu. Winę za ten fakt ponoszą i wykonawcy, ale również przedstawiciele Gminy odpowiedzialni za odbiór sieci. Ośmielę się twierdzić, że nie wynika to tylko z braku wyobraźni, ale także kumoterstwa czyli „życzliwego” potraktowania niektórych gospodarstw, którym sieć kanalizacyjna odwadnia pola i łąki. Trzecia wreszcie przy-

czyną to „zaradność” niektórych mieszkańców, którzy odprowadzają do kanalizacji wody deszczowe z dachów i piwnic.

W walce z tymi problemami EKO-STRUG nie może być pozostawiony samemu sobie i musi być ze zrozumieniem wspierany przez Burmistrza, jak i Radę Miejską.

Awarie starej sieci wodociągowej, zwłaszcza w Tyczynie, to problem poważnej inwestycji. Miejmy nadzieję, że już wkrótce uda się go rozwiązać i ogromne ilości wody nie będą zasilać rowów i potoków, a tylko nasze domy.

Wiele zależy od nas samych

Tym, co możemy zrobić od dziś jest po prostu podniesienie kultury użytkowania, zwłaszcza kanalizacji. Część naszej sieci to kanalizacja ciśnieniowa, gdzie pompy tłoczą ścieki przepuszczane przez rozdrabniacze. Żaden jednak rozdrabniacz nie poradzi sobie z damskimi rajstopami lub butami, a każda taka awaria to kilkaset złotych z naszych kieszeni. **Nie traktujmy kanalizacji jak śmietnika!**

Nie możemy także przechodzić obojętnie obok przypadków „zaradności” czy głupoty naszych sąsiadów. Za wodę pobieraną poza licznikiem, za szamba i wodę z piwnic przepompowywane do kanalizacji, za wodę z dachu sąsiada wpływającą do kanalizacji płacimy wszyscy! I podkreślmy, że (choć tak być powinno) nie jest celem EKO-STRUGU karanie „zaradnych”, ale wyeliminowanie takich zachowań.

Krzysztof Kręt

Autor jest członkiem Rady Nadzorczej PKG „Eko-Strug”

Kto odśnieża drogi

Drogi gminne

> **Matysówka, Kielnarowa, Borek Stary, Budziwój, Biała, droga Hermanowa - Kamieniec do drogi powiatowej Tyczyn-Krółka oraz**

> **Tyczyn Osiedle, Parkowa, Pułanek, Cicha, Polna, Zagrody, Hermanowa Kółko Rolnicze, Potoki, Budziwój Potoki:** Marek Domino, tel. 22-93-195, kom. 0600-124-930, piaskarka, koparka.

> **Hermanowa Łazy, Skotnik, Leśniczówka, cmentarz, Gradkowiec, Przylasek, Budziwój ul. Nadziei:** Józef Kocur, tel. 22-99-448, ciągnik „Zetor”.

> **Droga Hermanowa - Czerwonki do granicy Borku Nowego:** Zakłady Mięsne „Herman” Kielnarowa, tel. 22-99-410.

Drogi powiatowe

> **Matysówka, Borek Stary: obwód Błażowa,** tel. 22-90-782, kom. 0604-934-994.

> **Kielnarowa, Budziwój, Hermanowa, Tyczyn: obwód drogowy Babica,** tel. 27-72-297.

Droga wojewódzka

Rzeszów Dylągówka: obwód drogowy Łańcut, tel. 22-52-666.

* * *

Przypominamy jednocześnie właścicielom nieruchomości, że ciąży na nich ustawowy obowiązek uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości (za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego, położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości).

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 132 poz.622 z późn. zm.)

Dbajmy o czystość

20 lutego br., podczas posiedzenia Komisji Finansów i Gospodarki przedstawiciel Zakładu Pracy Chronionej ZAGRODA ze Strzyżowa zaprezentował nową ofertę wykonywanie usług w zakresie gospodarki odpadami na terenie naszej gminy. Polegałaby ona na opróżnianiu (stojących już w kilku miejscowościach) zbiorczych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów oraz dostawieniu do istniejących gniazd recyklingowych dodatkowych pojemników na plastik. Mieszkańcy, oprócz butelek PET,

Ciąg dalszy ze strony 7

Życzenia na 8 Marca

Ten tekst będzie o kobietach, choć nie tylko dla kobiet. Pretekstem niech będzie zbliżający się Dzień Kobiet. Wiele polskich świąt ma niestety tradycję martyrologiczną, albo taki nastrój. Niech to święto będzie tym razem nie wspomnieniem o pomniku Matki-Polki, lecz rozważaniem o ryzyku bycia kobietą w realiach polskiego rynku pracy i szans na sukces. Będzie również trochę świątecznie, trochę ciepło, z optymistycznym akcentem, uroczyście i estetycznie, bo kobieta to szlachetniejsza część społecznego świata, opiekunka, pocieszycielka, matka, wychowawca, filar utrzymujący na swych barkach nieboskłon, by nie runął na ziemię.

Mimo, że jest pięknym symbolem godzącym różne antynomie siły i wrażliwości, piękna i zapracowana, mądrości i intuicji itd. itp., to jeśli przyjąć ekonomiczne miary wydajności, efektywności czy jakości, wreszcie oszacować relacje kosztów do wyników - tj. zastosować męski punkt widzenia czyli tzw. twarde wskaźniki - to potwierdzi się tylko obiegowa prawda, że kobieta potrafi wszystko: ugotować obiad z gwoździa, zasadzić drzewo, zbudować dom, wykarmić rodzinę... Niestety w czasach globalizacji, emancypowania się społeczeństw, osiągnięć medycyny i kosmicznych technologii nie są to okoliczności szczególne, bo mimo że *de facto* kobieta pracuje na kilku etatach, ma gorsze wskaźniki przeliczeniowe w systemach emerytalnych, wydłuża się jej zawodowy czas pracy, chociaż z zapasem cierpliwości piastuje wnuki równocześnie pielęgnując swoich starszych rodziców i teściów, bo wprawdzie sama bez kosztów generuje zyski - z powodów statystycznych jest za droгим kosztem społecznym.

Mimo więc tego, że odczuwamy postęp w wielu dziedzinach życia i dostrzegamy zmiany w wyglądzie świata, kobieta w gruncie rzeczy pozostała taka sama i społeczny jej wizerunek nie zmienił się od czasów feudalizmu. Jest więc metafizyczną zagadką czy kulturą hybrydą?

Sytuacja kobiet na rynku pracy jest, oględnie mówiąc, odmienne niż męczyzn. Już na starcie jej przygotowanie merytoryczne przegrywa w konkurencji z takimi zadaniami jak macierzyństwo, podzielność uwagi i ról społecznych, ograniczona mobilność i dyspozycyjność. W tym kontekście atrakcyjniejszym zasobem pracy jest męczyzna. Próby kompromisu często nie tylko nie zyskują zrozumienia czy akceptacji, to jeszcze narażają ją na krytykę w domu i w pracy, że angażując się na dwa

fronty nie jest w pełni efektywna. Często taka krytyka pobrzmiewa donośnym głosem opinii publicznej.

Z jednego końca takiego sporu płynie argumentacja, że rodzina przestaje wypełniać swoją pokoleniową misję. Zapracowani rodzice tracą z oczu swoje pociechy, które życiowe doświadczenie i umiejętności szlifują w subkulturach awansując stopniowo do policyjnych statystyk. Z drugiej strony słychać, że bieda marginalizuje i wyklucza z udziału we wspólnotowej konsumpcji żyjące w niej grupy społeczne. Upiór Marksa wraca we współczesnej odsłonie. Byt kształtując świadomość kształtuje również partykularne wartości, standardy i interesy, polaryzuje społeczeństwo. Kobiety rezygnując z kariery zawodowej niejako same eliminują się z rynku pracy przyczyniając się do pogorszenia sytuacji materialnej swojej rodziny.

Dobrze byłoby więc, by kobiety mogły rozwiązać współczesne dylematy w warunkach swobodnego wyboru: czy być psychiczną czy materialną ostoją rodziny? Czasem ten problem rozwiązuje życie. Niemal z dnia na dzień trzeba znaleźć nową formułę dla funkcjonowania rodziny w zmienionych warunkach życiowych, by powstrzymać eskalację następstw jednej życiowej okoliczności. Jeźli z powodu kolejnych dzieci kobiety pozostawały w domu, a nagła sytuacja zmusza je do wyjścia na rynek pracy, konfrontacja z nowymi wymaganiami może narażać ją co najmniej na przejściową destabilizację. Jest to najmniej destrukcyjne z gamy możliwych następstw. Okazuje się, że po wielu latach od ukończenia nauki kompetencje zawodowe po prostu się zestarzały. Zmieniły się opisy stanowisk pracy, otoczenie materialne, standardy jakości, technologie i systemy zarządzania. Niepokój budzą nowe określenia: mobilność, umiejętności interpersonalne, odporność na stres i inne, bo w starych programach szkolnych nie było takich przedmiotów. Nawet biuro obsługi klienta odbiega daleko od starych wyobrażeń i może mieć wygląd nesesera z podręcznymi materiałami do prezentacji choćby na polanie w lesie, choć niewykluczone, że w następnej dekadzie nawet na orbicie okołoziemskiej. Czy takie sytuacje muszą zaskakiwać kobiety, które są dobrze na ogół zorientowane, które produkty mają pożądaną jakość, same zaś znakomicie zarządzają domowymi budżetami, czasem, organizacją, jakością, zasobami ludzkimi rodziny, ponadto są odporniejsze na choroby, stanowią centra interwencji kryzysowej itd.

I mogą tak nadal. Jednak potrzebują czasu, by dokonać świadomego wyboru bez żadnych nacisków społecznego cenzora - choć taki już ma swoją reprezentację w strukturze psychicznej kobiety - najpierw indywidualnie, później za każdym razem w otoczeniu rodziny. Muszą sobie jednak zdawać sprawę, że każdy wybór pociągnie następstwa. Należy patrzeć dalekowzrocznie i liczyć się z możliwością, że chociaż dzisiaj decydujemy wspólnie o przyszłości rodziny, jutro konsekwencje decyzji mogą w całości spaść na barki jednej osoby.

Życzę wam drogie panie, byście były Polkami-idolkami, Matkami-Polkami, ikonami popkultury jak do tej pory, i by stać was było nie tylko na buty dla waszych dzieci i komputer na raty, ale także na fryzjera, kosmetyki, wyjazd do SPA i inne potrzeby. Życzę wam, byście mogły pracować i dochodzić na szczyty władzy, bo wtedy będziecie mogły pomagać mniej przebojowym koleżankom.

Elżbieta Wisz

Tajemnice starych fotografii

Od 7 lutego br. w Urzędzie Gminy i Miasta w Tyczynie (I piętro) można oglądać wystawę pt. „Tajemnice starych fotografii”; jest ona drugą częścią wystawy sprzed dwóch lat, noszącej tytuł „Tyczyn i okolice w starej fotografii”. Wystawa obecna podzielona została na następujące części: nauczyciele i ich wychowankowie, mieszkańcy, tyczyńskie domy i ulice.

Tak w roku 1934 wyglądała młoda para (zdjęcie ślubne Zofii i Józefa Waclawków)

Zdjęcia pochodzą ze zbiorów muzealnych i prywatnych - pp. Ligęzów, pp. Hadałów, p. Marii Karaczyńskiej (Tyczyn) i pp. Jonkiszów (Biała). Bardzo dziękujemy za udzieloną pomoc. Osoby, które chciałyby wzbogacić nasze zbiory fotografii, bardzo prosimy o kontakt z pracownikami Biblioteki w Tyczynie. Prosimy również o pomoc w ustaleniu nazwisk niektórych osób z prezentowanych na wystawie zdjęć.

Alicja Kustra

Dom energooszczędny (10)

Podsumowanie

Zadaniem naszej publikacji nie jest nauczenie inwestora, jak zaprojektować i zbudować wymarzony dom. Pozostając przy swoim zawodzie, powinien on za swoje pieniądze otrzymać dobry projekt, a następnie wybudować dobry, ciepły, oszczędny w użytkowaniu dom. W większości przypadków otrzymuje jednak projekt niekompletny, według którego nie da się dobrze wybudować domu.

W tekście tym staraliśmy się podać, co powinien zawierać dobry projekt i co inwestor powinien otrzymać za swoje pieniądze. Opłaca się przy tym nawet nieco dopłacić i wyegzekwować lepsze opracowanie projektu.

Szczególnie zalecamy Państwu zawieranie z projektantem pisemnej umowy, w której będą następujące elementy:

- zobowiązanie projektanta do spełnienia w projekcie wymagań Rozporządzenia

Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,

- zobowiązanie projektanta do zgodności formy opracowania i zakresu dokumentacji z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 listopada 1989 r.

- zgoda projektanta na poddanie projektu ewentualnej opinii specjalisty i wprowadzenie poprawek z tej opinii wynikających. W sytuacjach wątpliwych naprawę opłaca się poradzić fachowca, np. specjalisty z Zakładu Fizyki Ciepłej ITB, rzeczoznawcy Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, wykładowcy przedmiotu „Fizyka Budowli” z najbliższej politechniki lub przedstawicieli stowarzyszeń firm zajmujących się produkcją wyrobów izolacyjnych i konstrukcyjnych. **(koniec)**

Dbajmy o czystość

Ciąg dalszy ze strony 5

mogliby również wrzucać tam opakowania foliowe. Ta usługa realizowana była by bezpłatnie. Firma zadba też o bezpłatne ustawienie i opróżnianie koszy do selektywnej zbiórki odpadów obok szkół.

Firma ze Strzyżowa oferuje również usługi usuwania odpadów pochodzących bezpośrednio od właścicieli nieruchomości.

ści. W ofercie przedstawiono system workowy, w skład którego wchodzi 6 worków w różnych kolorach: niebieski - makulatura, czerwony - złom, biały - szkło białe, zielony - szkło kolorowe, żółty - tworzywo sztuczne, czarny - pozostałe odpady. Właściciel nieruchomości nie musi kupować wszystkich rodzajów worków, jedynie te, które są mu w domu potrzebne. Cena worka czarnego waha się w granicach 3,00 - 4,00 zł, wliczone są w nią koszty transportu, natomiast pozostałe worki zakupić można za kwotę 0,30 zł i nie ponosi się już dodatkowych opłat związanych z odbiorem i wywozem.

ZAGRODA planuje też wprowadzenie do zakresu dotychczasowych usług zbiórki odpadów wielkogabarytowych, która odbywałaby się dwa razy w roku. Do odpadów tego typu zalicza się sprzęt AGD, meble, itp.

Jeśli Gmina Tyczyn zadeklaruje podjęcie współpracy z Zakładem ZAGRODA, mieszkańcy będą odwiedzani przez przedstawicieli tej firmy, oferujących im worki oraz kalendarze z wyznaczonymi dniami wywozu.

Wprowadzenie tego systemu selekcji w znacznym stopniu obniży ilość wytwarzanych odpadów, co znacząco wpłynie na poprawę stanu środowiska oraz zmniejszy nasze koszty związane z wywozem odpadów komunalnych.

Barbara Kotula
Małgorzata Jarosińska

Energooszczędne użytkowanie mieszkań

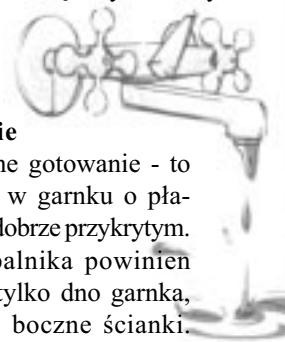
Ciepła i zimna woda

- Unikaj ciekących kranów i stale płynącej wody w spłuczce ustępowej. Nawet drobne, ale długotrwałe przecieki, powodują duże straty wody, a tym samym pieniędzy.

- Podczas kąpieli pod prysznicem używa się tylko 1/3 do 1/2 ilości wody koniecznej do kąpieli w wannie.

- Naczyni nie należy zmywać pod strumieniem bieżącej wody, ale przez mycie w zlewozmywaku wypełnionym ciepłą wodą, a następnie płukanie pod kranem. Oszczędzamy w ten sposób nawet o połowę zużycie ciepłej wody.

-W prysznicach korzystne jest założenie tzw. perlatorów, które pozwalają na równie komfortową kąpiel przy zmniejszonym o połowę zużyciu wody.

Gotowanie

- Oszczędne gotowanie - to gotowanie w garnku o płaskim dnie, dobrze przykrytym. Płomień palnika powinien ogrzewać tylko dno garnka, a nie jego boczne ścianki. Za duży płomień jest niepotrzebna strata gazu.

- Podczas gotowania używamy tylko tyle wody, ile jest naprawdę konieczne. Nadmiar wody to stracona energia, czas i pieniądze.

- W czajniku należy gotować tylko tyle wody, ile jest nam aktualnie potrzebne.

- Do potraw o długim czasie gotowania używajmy szybkowaru. Oszczędzamy wtedy ok. 40% energii i 70% czasu.

- Podczas korzystania z piekarnika otwierajmy jego drzwiczki tylko wtedy, gdy jest to konieczne. Każde otwarcie drzwiczek zwiększa zużycie energii o 10 - 20%.

Burmistrz Gminy Tyczyn
Kazimierz Szczepański

przyjmuje mieszkańców gminy
w każdy poniedziałek w godzinach
od 8.00 do 15.30 (I piętro).

Zarówno Dyrektor R. Kaczmarek jak i Rektor T. Pomianek podkreślali korzyści płynące z podpisania umowy. Dostęp do nowoczesnych technologii informatycznych, możliwość pracy z wysokiej klasy specjalistami, nowatorskie programy nauczania - wszystkie te elementy stwarzają ZS szansę na poszerzenie oferty edukacyjnej i dostosowanie jej do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy. Jak podkreślił rektor T. Pomianek, program Sieci Szkół Partnerskich jest skierowany do dobrych i ambitnych szkół, niekoniecznie z dużych ośrodków miejskich. Zebrani wyrazili również nadzieję, że współpraca szkoły z uczelnią o ugruntowanej pozycji i wysokiej renomie wpłynie na wzrost zainteresowania placówką młodzieży z terenu Doliny Strugu.

Umowa przewiduje również współpracę stron w zakresie wspólnego aplikowania o granty krajowe i zagraniczne. Władze WSiIZ zadeklarowały również

Hej Ziomki! Od pewnego czasu w tyczyńskim MGOK kręci się Koło Młodych Dziennikarzy. Widujemy się w każdy wtorek o godz. 17.00

Chcąc robić naszą prasę skreśliśmy warsztaty dziennikarskie. Na te zajęcia udało się nam wyhaczyć dwóch oblatanych w temacie dziennikarzy: J.J. Fąfara - red. naczelnego „Głosu Tyczyń” i S. Sowę - z-cę red. naczelnego „Nowin”. Dzięki Nim wiemy, o co biega we współczesnej prasie. Skumaliśmy temat!

Oprócz intensywnego myślenia potrafimy organizować odjazdowe imprezki. W ostatkowy wtorek bawiliśmy się w hiphopowych klimatach. Zabawę rozkręciły dwie ekipy breakdance: KMWP i TEM SKŁAD. Wymiatacze parkietu pokazali odjechane figury wprowadzając prawie 80-osobową publikę w zachwyty. Dyskoteka była spoko! Zaraz po poście ruszamy z kolejnymi imprezami.

Wielkie dzięki Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, która sypnęła groszem na zakup sprzętu niezbędnego do działania naszego klubu. Wsparła nas również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zapraszamy wszystkich chętnych na nasze cotygodniowe spotkania. Strzała!

Młodzi Dziennikarze

Zespół Szkół i WSiIZ - razem

pomoc w zdobywaniu pieniędzy z funduszy unijnych, dzięki którym będzie można przywrócić pałacykowi jego dawny blask.

Mamy nadzieję, że ta współpraca udowodni, iż tyczyński Zespół Szkół (w skład którego wchodzi Liceum Ogólnokształcące, Liceum Techniczne, Liceum

Księgarskie oraz Liceum Profilowane) nie ustępuje poziomem kształcenia szkołom rzeszowskim i daje młodzieży możliwość perspektywicznego zaplanowania własnej nauki i kariery zawodowej.

Katarzyna Błońska

Spotkanie z książką

Przyjęcie w poczet czytelników biblioteki szkolnej to kolejny, po pasowaniu na ucznia, ważny krok pierwszoklasisty do szkolnej samodzielności, a także symboliczne zawarcie przyjaźni z książką. Choć w praktyce uczniowie klas I samodzielnie wypożyczają książki od października, to oficjalne pasowanie na czytelnika następuje, gdy poznają cały alfabet. Taka tradycja panuje w Szkole Podstawowej w Budziwoju.

Aby ucznia „przerobić” na czytelnika, nie wystarczy samo zapisanie do biblioteki. Trzeba go jeszcze ciągle prze-

konywać i zachęcać do sięgania po książki, uczyć świadomego i odpowiedzialnego korzystania z nich. Niezwykle istotne jest pierwsze spotkanie, pierwsze wrażenie, poczucie tego, że oto dostępuję ważnego zaszczytu, ale też przyjmuję na siebie nowe obowiązki jako użytkownik książki. Dzieci traktują to bardzo poważnie. Świadczą o tym pełne oburzenia uwagi, gdy w trakcie przeglądania książki natkną się na ślady zniszczenia w postaci plam, zagiętych czy podartych kartek.

Ciąg dalszy na stronie 13

Dziesięć lat temu, 3 lutego 1994 r., w Domu Księży Emerytów w Korczynie zmarł rodak hermanowski ks. Franciszek Malak. Zgodnie ze swoją wolą został pochowany na cmentarzu w Tyczynie. Uroczystościom pogrzebowym w dniu 5 lutego przewodniczył bp Bolesław Taborski. Kazanie wygłosił ks. prałat Stanisław Król.

Ks. Franciszek Malak urodził się 25 stycznia 1905 r. na Gradkowcu w chłopskiej rodzinie. Wykształcenie podstawowe zdobywał w szkole w Hermanowej i w Tyczynie. Był zdolnym dzieckiem, dlatego rodzice posłali go na dalszą naukę do gimnazjum w Rzeszowie, gdzie zdał egzamin maturalny. W 1925 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu. Po 5 latach studiów otrzymał święcenia kapłańskie. Mszę św. prymicyjną odprawił w tyczyńskim kościele we wtorek 24 czerwca 1930 r.

Przez pierwsze trzy lata kapłaństwa ks. Malak pracował jako wikariusz w Staromieściu i w Sanoku. W 1933 r. został mianowany administratorem parafii w Łomnej (dekanat Sambor) u źródeł rzeki Dniestr. Była to parafia bardzo rozległa, składająca się z 14 rozrzuconych w górach miejscowości - niektóre oddalone były od kościoła o kilkanaście kilometrów. W przeważającej większości teren parafii był zamieszkały przez unickich Rusinów. Do łacińskiej parafii w Łomnej należało tylko 438 osób - znaczną ich część stanowili koloniści niemieccy.

W Łomnej od 1895 r. swą placówkę zakonną i Zakład Naukowo-Wychowawczy miały Siostry Franciszkańki Rodziny Marii. Inicjatorem powstania tu tego okazałego Zakładu był bł. abp Zygmunt Szczęsny Feliński. W Łomnej siostry prowadziły szkoły różnych stopni: ludową, wydziałową, powszechną 7-klasową, gimnazjum, prywatne Seminarium Nauczycielskie, szkołę gospodarczą oraz internat dla około 120 dziewcząt. Całe to dzieło uległo całkowitemu zniszczeniu podczas II wojny światowej. Kaplica klasztorna (murowana), obsługiwana przez kapelana, służyła także miejscowym wiernym, a później stała się kościołem parafialnym. Świątynia była obficie zaopatrzona w stosowne sprzęty liturgiczne i szaty. Posiadała też piękną polichromię autorstwa Jana Krupskiego. W 1944 r. kościół został zniszczony przez Niemców.

W Łomnej ks. Malak łączył zajęcia proboszczowskie z obowiązkami kapelana siostr i Zakładu oraz katechety w szkole. Jego pracę tak opisuje s. Teresa Antonietta Frącek: „W 1933 r. pomagał siostrąm w prowadzonym remoncie Zakładu,

Ks. Franciszek Malak (1905 - 1994)

Kapłan, pasjonat historii, radiesteta

a zwłaszcza kaplicy, która została odmalowana. Skutecznie starał się o założenie parafialnego cmentarza. Podjął też plan wybudowania plebanii, zdobył na ten cel drzewo, uzyskał pozwolenie gminy na budowę, ale projekt upadł w związku z trudnościami związanymi z lokalizacją budynku. Do tego ks. Malak rozchorował się, najpierw z powodu silnego zaziębienia, a następnie z powodu ataku serca. Już wcześniej, 4 kwietnia 1937 r., oznajmił siostrąm, że na własną prośbę dostał przeniesienie z Łomnej. W sierpniu ten gorliwy kapłan opuścił Łomnę, żałowany przez siostry i świeckich parafian”.

Kolejną placówką ks. Malaka była Lipina (dekanat Jaworów). Był tam mурowany kościół, przerobiony wielkim wysiłkiem mieszkańców (osadnicy z okolic Rzeszowa) z podworskiej gorzelnii w latach 1925-1931, wg projektu prof. Jana Biegańskiego ze Lwowa, poświęcony w 1931 r. przez dziekana jaworowskiego ks. Franciszka Wróbla. W 1938 r. utworzono w Lipinie parafię, która liczyła 494 wiernych. W 1940 r. władze sowieckie deportowały na Syberię ok. 300 parafian. W 1944 r. w wyniku napadów ukraińskich banderowców wielu parafian zostało bestialsko zamordowanych, a ci co ocalili wraz z proboszczem opuścili wioskę, zabierając ze sobą część wyposażenia kościoła. Po wyjeździe Polaków kościół przejęli na cerkiew Ukraińcy. Później świątynię zamknięto - strych wykorzystywano jako magazyn zboża. Od 1989 r. kościół funkcjonuje jako cerkiew unicka. Natomiast budynek plebanii został zajęty na sklep.

Po wyjeździe z Lipiny ks. Malak zatrzymał się w Radymnie, skąd jako administrator z dojazdu obsługiwał spustoszoną przez banderowców i opuszczoną przez duszpasterzy parafię w Wielkich Oczach. 17 września 1944 r. objął parafię w Malawie. Podjął się gruntownego remontu kościoła - wymiana dachu, malowanie wnętrza i elektryfikacja. Ponieważ niedomagał na zdrowiu, w sierpniu 1958 r. złożył rezygnację z probostwa w Malawie. Od 30 września 1958 r. podjął się obsługi małego punktu duszpasterskiego przy klasztorze Sióstr Służebniczek Starowiejskich w Wygarkach k. Jarosława. W 1965 z powodu niedowładu strun głosowych przeszedł na emeryturę. Zamieszkał w skromnym mieszkanku w Rzeszowie. Został kapelanem siostr felicianek, u których w kaplicy domowej codziennie cele-

brował Mszę św. Od 1982 r. był także spowiednikiem siostr.

Mieszkając w Rzeszowie ks. Malak skutecznie rozwijał swoje różne zainteresowania. Wielką pasją była dla niego historia. Prowadził pracę badawczą w oparciu o archiwalia. Opracował dzieje Hermanowej, Malawy, Lipiny, Słociny, Zalesia i Tyczyna. Gdy Tyczyn obchodził jubileusz 600-lecia istnienia w tamtejszym kościele wygłosił szereg kazań-wykładów na temat dziejów miasta i parafii.

Drugą jego pasją była radiestezja. Obdarzony naturalnymi właściwościami pomagał ludziom w prawidłowym zlokalizowaniu studni. Miewał wykłady o radiestezji m.in. w Rzeszowie, Przemyślu i Poznaniu, uczestniczył w krajowych zjazdach i sympozjach. Swoje przemyślenia zawarł w wydanej 1991 r. książce pt. „Radiostezja i zdrowie”. Posiadał też umiejętność czytania w ludzkich duszach. Miał głębokie nabożeństwo do dusz czyścicowych. Wiele osób zwracało się do niego z prośbą o pomoc w odnalezieniu rzeczy zagubionych. Pytano go też o los zmarłych.

Ks. Malak prowadził skromne, ascetyczne życie. Wiele lat odżywił się tylko chlebem i wodą.

Ostatnie lata życia od 1986 r. ks. Malak spędził w Domu Księży Emerytów w Korczynie. W 1990 r. świętował jubileusz 60-lecia kapłaństwa. Z racji wylewu nie mógł jednak przybyć do Tyczyna i Hermanowej. W tej sytuacji ks. Stanisław Król zorganizował wyjazd autokarowy do Korczyny grupy parafian.

Ks. Franciszek Malak należy do grona najznakomitszych rodaków hermanowskich. Wspominając 10 rocznicę jego śmierci, dziękujemy Bogu za jego osobę i wszystkie dzieła jakich dokonał.

Ks. Mieczysław Lignowski

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe DANEX Spółka z o.o. z siedzibą w Budziwoju po-

wstało 15 maja 1989 r. jako pierwsza w Polsce prywatna spółka zajmująca się eksportem robót budowlanych i technicznych, a także wyрубem lasów poza granicami Polski.

Geneza firmy przypada na okres przełomu ustrojowego, kiedy to działalność tego typu stała się prawnie możliwą. Po roku na kontraktach zagranicznych w Europie i poza nią Spółka miała już 2500 pracowników. Jako podwykonawca robót budowlanych DANEX współpracował ze wszystkimi największymi centralami handlu zagranicznego w Polsce. Wielu pracowników przebywających na kontraktach firmy DANEX również z Polski południowo-wschodniej, a także Gminy Tyczyn wypracowało znaczące środki dewizowe, które pozwoliły im na rozwiązanie ich materialnych problemów życiowych - budowa domów, zakup mieszkań, aut.

Również Spółka DANEX zgromadziła pierwsze kapitały własne, które już na początku 1990 r. pozwoliły na równoległe podjęcie drugiej działalności, tj. handlu płytkami ceramicznymi i innymi materiałami budowlanymi.

W drugim półroczu 1990 r. rozpoczęty został import płytek ceramicznych oraz wyposażenia łazienek z Włoch, a następnie z Hiszpanii, Czech, Słowacji, Francji, Niemiec, Turcji i USA. Firma dynamicznie się rozwijała, DANEX podwajał co roku swoje obroty. Baza główna w Budziwoju powiększała się i doskonaliła, aktualnie zagospodarowane jest ok. 3500 m². Rozpoczęła się ekspansja firmy do innych miast. DANEX posiada swoje oddziały w Tarnowie, Przemyślu, Jaśle, Tarnobrzegu, Nowym Sączu i Krośnie. Łączna powierzchnia salonów i magazynów przekracza 12 tys. m².

W listopadzie 2001 r. postanowiono zająć się ogólnopolską dystrybucją polskich fabryk płytek ceramicznych i uruchomiono na powierzchni 3 ha Centrum Dystrybucyjne w Pabianicach k. Łodzi. Ograniczony został import, nastawiono się na sprzedaż polskich wyrobów. Dziś firma DANEX obsługuje ok. 400 firm branży płytek ceramicznych w całej Polsce i zatrudnia ok. 100 osób. Miesięcznie sprzedaje się ok. 200 tys. m² płytek, nie licząc dekoracji oraz różnego typu wyposażenia łazienek. Sprzedawane są płytki ceramiczne ze wszystkich wiodących fabryk

Promujemy lokalną przedsiębiorczość

krajowych i z wielu fabryk zagranicznych. Wśród producentów płytek ceramicznych, klinkieru i gresu wymienić można takie firmy jak: Ceramika Paradyż, Cersanit, Zakład Ceramiki Budowlanej Tubądzin, Cerkolor, Nowa Gala, Ceramika Końskie, Przysucha, Taron, Opoczno. Poza tym DANEX produkuje rozety i paski cięte podłogowe do najpopularniejszych serii polskich producentów.

Wraz z rozszerzeniem się asortymentu płytek rozwijała się sprzedaż towarów towarzyszących: sanitariatów, baterii, armatury, wyposażenia łazienek, chemii budowlanej, listew i elementów ozdobnych oraz wielu innych towarów. Firma współpracuje z wiodącymi firmami w tej branży, wymienić można takie firmy jak np. Kabi, Deger, Excellent, Franke, Bonetti, RS, Griferia Tres, ZPTS Formes, Witrochem, Analex, Sopropolska, P.P. Cezar.

Na stronie internetowej firmy: www.danexpph.com można obejrzeć zdjęcia oferowanych produktów oraz dowiedzieć się czegoś o firmie i skorzystać z kilku cennych wskazówek, np. jak przygotować podłogę pod układanie płytek lub jak układać i fugować płytki.

Dzisiaj firma DANEX liczy się w Polsce i Europie. Jest w dalszym ciągu dynamicznie rozwijającym się organizmem gospodarczym, wyposażonym w odpowiednie kapitały, sieć własnych oddziałów, środki techniczne i informatyczne, a także posiada młodą i rozwijającą się wraz z firmą załogę pracowniczą.

Spółka DANEX w założeniach, praktyce i projektach przyszłościowych jest firmą rodzinną - w 95% opierającą się na kapitałach własnych. Obecnie po 15 latach firmą zarządza w całości drugie pokolenie. Do pracy w Spółce przygotowuje się obecnie trzecie pokolenie, które po kilku latach aktywnie włączy się do rozwiązywania problemów oraz podejmie nowe wyzwanie życia gospodarczego.

Działalność firmy DANEX została zauważona przez „Puls Biznesu”. Dwukrotnie za 2001 r. i 2002 r. firma otrzymała wyróżnienie „Gazeta Biznesu”. Znacznie wcześniej osiągnięcia firmy odnotowała prasa zagraniczna m.in. „Forbes”, która przyznała wyróżnienie za wyniki pracy w Europie środkowej.

Urszula Stachurska

Marketing w małych firmach (4)

Wyraz „organizacja” ma dwa powszechne znaczenia. W pierwszym oznacza on instytucję lub grupę funkcjonalną, drugie znaczenie odnosi się do procesu organizowania, czyli sposobu ułożenia i przydziału pracy członkom organizacji dla sprawnego osiągnięcia jej celów. Głównym wyzwaniem dla współczesnych przedsiębiorstw jest zbudowanie i utrzymanie dobrze funkcjonującego biznesu w szybko zmieniającym się otoczeniu rynkowym, które wpływa na codzienne działania i funkcjonowanie przedsiębiorstwa, dlatego punktem wyjścia każdej firmy jest zbadanie tego otoczenia. Każdy przedsiębiorca stara się harmonijnie zorganizować swoją współpracę z uczestnikami rynku, przysporzyć satysfakcji i korzyści sobie, partnerom handlowym i klientom.

Najważniejszym zasobem organizacji są ludzie, którzy dostarczają jej swoją pracę, uzdolnienia, twórczość i energię. Właściciel sklepu podejmując decyzję o liczbie osób zatrudnionych w sklepie powinien wziąć pod uwagę rolę i zadania sprzedawców, rozumiane jako obciążenie pracą i odpowiedzialność, ruch klientów, ilość czasu potrzebną na obsługę jednego klienta oraz średnią wielkość sprzedaży na klienta i wysokość kosztów wynagrodzenia sprzedawców, co wiąże się z rentownością punktu sprzedaży. Nie każdy przedsiębiorca może sobie pozwolić na zatrudnienie pracownika.

Na terenie gminy Tyczyn, w większości przypadków (57%), sprzedają oraz prowadzeniem sklepu zajmuje się sam właściciel.

Najczęściej przedsiębiorcy zaopatrują się w towar w hurtowniach rozmieszczonych w promieniu 10 km od sklepu. Znacznie mniejszy odsetek właścicieli sklepów ma dłuższą drogę dojazdu po towar (od 10 do 50 km), a tylko nieliczni zamawiają towar do sklepu z dalszych odległości. W trakcie rozmowy z respondentami najczęściej wymienianym miejscem zaopatrzenia były hurtownie z Rzeszowa.

Na podstawie przeprowadzonego wywiadu wynika, że klientami każdego sklepu są osoby z terenu miejscowości, w której znajduje się dany sklep. Przedsiębiorcy ocenili, że są oni ich klientami w 90 do 100%. Klientami są także mieszkańcy gminy, ale już w znacznie mniejszej części, natomiast osoby z sąsiednich gmin, z terenu powiatu czy województwa są klientami poszczególnych sklepów jedynie sporadycznie, będąc przejazdem.

Marketingowa orientacja przedsiębiorstwa wymaga przywiązania większej wagi do dystrybucji towarów, jest ona bowiem potencjalnym obszarem znacznych oszczędności kosztów oraz czasu przedsiębiorcy. Przedsiębiorcy zaopatrując sklep w towary mogą dokonywać tego samodzielnie - zamawiając i odbierając towar np. z hurtowni lub zamawiając towar telefonicznie, przez Internet lub poprzez wybór potrzebnych towarów z katalogów prezentowanych przez akwizytorów, przy czym wymienione możliwości nie wykluczają się wzajemnie i często są łączone przez przedsiębiorców w różnych proporcjach.

W analizowanej zbiorowości dominowały zamówienia bezpośrednie (87%), które przedsiębiorcy oszacowali od 50 do 100% wszystkich wykorzystywanych sposobów pozyskiwania towaru, przedsiębiorcy zgodnie przedkładają tę formę zamówienia nad innymi. Również dokonywanie zamówień przez telefon, czy wybór towarów z katalogów jest dość popularne wśród ankietowanych. Najmniej rozpowszechnione jest zamawianie towarów przez Internet: zaledwie 2 osoby z terenu gminy przyznała, że wykorzystywała ten sposób do zamawiania artykułów żywnościowych.

Wśród ankietowanych dominują gotówkowe formy rozliczania się z dostawcami - wśród 14 ankietowanych osób wszyscy wskazali ten właśnie sposób rozliczania się za dostawy, a tylko 3 osoby dodatkowo korzysta także z form bezgotówkowych.

Środek transportu jaki wykorzystywano przy zaopatrywaniu sklepów to z reguły własny samochód właścicieli sklepów. Równocześnie przedsiębiorcy korzystają także ze środków transportu dostawców. Ma to miejsce zwłaszcza przy zaopatrzeniu sklepu w pieczywo, nabiał, mięso i wędliny, kiedy to producenci lub dystrybutorzy wyręczają przedsiębiorców w dostarczeniu tych artykułów.

Jak pokazują badania, większość przedsiębiorców preferuje samodzielne zaopatrywanie się w towary, które przywozi do sklepu własnym samochodem i za które płaci gotówką. Część przedsiębiorców korzysta też z innych możliwości zamawiania i rozliczania się za towar, ale są to formy mniej rozpowszechnione.

Urszula Stachurska

Konkursy dla najmłodszych

Chcąc uczcić 120 rocznicę urodzin Kornela Makuszyńskiego, wybitnego autora wielu utworów dla dzieci i młodzieży, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie ogłasza **konkurs literacko-plastyczny** poświęcony twórczości tego wybitnego pisarza. Konkurs adresowany jest do dzieci z Przedszkola w Tyczynie oraz do uczniów szkół podstawowych z terenu gminy.

Patronat nad konkursem objął Burmistrz Gminy Tyczyn.

Regulamin konkursu plastycznego

> Uczestnicy: przedszkolaki, kl. „O”, kl. I-III, kl. IV-VI.

> Temat: ilustracja do dowolnie wybranego utworu Kornela Makuszyńskiego.

> Format pracy: A-4, A-3.

> Technika: dowolna.

> Kryteria oceny: kategoria wiekowa, samodzielność wykonania, pomysłowość oraz inwencja twórcza.

> Każdy uczestnik może zgłosić tylko 1 pracę - indywidualną.

> Każda praca powinna mieć na odwrocie metryczkę (imię, nazwisko autora, klasa, tytuł ilustrowanego utworu, nazwa szkoły oraz nauczyciel prowadzący).

> Termin składania prac upływa 15 kwietnia 2004 r., prace należy dostarczyć do Biblioteki w Tyczynie lub filii bibliotecznych.

> Spośród wykonawców wyłonieni zostaną laureaci do nagród i wyróżnień.

> Uroczyste rozdanie nagród nastąpi 29 kwietnia 2004 r. o godz. 10.30 w sali widowiskowej M-GOK w Tyczynie.

> Wszystkie prace będą prezentowane na wystawie pokonkursowej.

Regulamin konkursu literackiego

> Uczestnicy: uczniowie klas V i VI szkół podstawowych Gminy Tyczyn.

> Zadaniem uczestników będzie poprawnie napisać test dotyczący znajomości trzech utworów K. Makuszyńskiego. Oto one: *Awantura o Basię*, *Szałeństwa panny Ewy*, *Szatan z siódmej klasy*.

> Termin zgłaszania kandydatów upływa 19 kwietnia 2004 r.

> Miejsce i termin testu: 21 kwietnia br., biblioteka w Tyczynie, godz. 10.00.

> Ogłoszenie wyników i uroczyste wręczenie nagród odbędzie się 29 kwietnia br. w Tyczynie o godz. 10.30.

Uczestników konkursu plastycznego i literackiego czekają ciekawe nagrody.

Alicja Kustra

Jeśli szukasz pracy...

Stanowisko oferowane	numer oferty
- przedstawiciel handlowy	524
- sprzedawca (branża obuwnicza)	523
- przedst. handlowy- serwisant	522
- mechanik samochodowy	521
- kucharz gastronom	517
- technolog obróbki skrawaniem	518
- tokarz - frezer	516
- nauczyciel plastyki	515
- specjalista do spraw marketingu	513
- betoniarz - zbrojarz	514
- cieśla	510
- kierownik działu handlowego	511
- doradca - rzeczoznawca (branża budowlana)	509
- referent do spraw personalnych	496
- kierowca - magazynier	494
- mechanik samochodowy	493
- nauczyciel j. angielskiego	484
- frezer	483
- kasjer sprzedawca	479

Komunikat Powiatowego Urzędu Pracy

Osoby pobierające zasiłki i świadczenia przedemerytalne mogą zgłaszać się do PUP w Rzeszowie, ul. Partyzantów 1a, pok. 6, po odbiór informacji o osiągniętych dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy - PIT-11.

Puchar dla Borku Starego

28 lutego br. w Kielnarowej rozegrany został XII już Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Burmistrza Gminy Tyczyn. W turnieju wzięło udział 78 zawodników z całej gminy. Zabrakło tylko reprezentantów Matysówki.

Turniej drużynowo wygrała reprezentacja Borku Starego przed Kielnarową i Tyczynem, Hermanową, Budziwojem i Białą.

W poszczególnych kategoriach wiekowych czołowe miejsca zajęli:

Żak.

Dorota Rząsa, Joanna Fornal (obie Kielnarowa), Agata Wania (Borek Stary); Marcin Wania (Borek Stary), Przemysław Kaplita (Kielnarowa), Witold Ślącza (Borek Stary).

Młodzik.

Sylwia Paško (Budziwój), Iwona Paluch (Kielnarowa), Magdalena Baran (Borek Stary); Dawid Ślącza (Borek Stary), Piotr Basta (Tyczyn), Adrian Lampart (Borek Stary).

Kadet.

Joanna Rząsa, Agnieszka Rząsa (Kielnarowa), Karolina Kruczek (Borek Stary); Krzysztof Dąbczyk, Karol Wania (Borek Stary), Dariusz Pomykała (Kielnarowa).

Junior.

Katarzyna Płodzień (Kielnarowa), Agnieszka Dzwierżyńska (Biała), Natalia Szura (Borek Stary); Jakub Paško (Hermanowa), Łukasz Pyziak (Tyczyn), Tomasz Wybraniec (Borek Stary).

Okazały puchar ufundowany przez Burmistrza powędrował do Borku Starego, którego reprezentacja zdobyła największą liczbę punktów. Do punktacji drużynowej liczyło się do jakiej szkoły podstawowej chodził lub chodzi zawodnik, a nie w którym klubie trenuje.

Spośród 24 zawodników z czołowych trójek było 19 trenujących w LKS „Jar” Kielnarowa, 4 w SKS „Leś-Pol” Borek Stary, a 1 w AZS Rzeszów.

Turniej potwierdził duże zainteresowanie młodzieży tego typu rozgrywkami i był dobrym akcentem sportowym na koniec ferii szkolnych.

Organizatorzy dziękują p. Burmistrzowi **Kazimierzowi Szczepańskiemu** za ufundowanie pucharu oraz nagród rzeczowych, udział w tej imprezie i osobiste wręczenie najlepszym nagród rzeczowych.

Ryszard Rząsa

PRZY ZAKUPIE SPRZĘTU GORENJE 3 x 0 kosztów:

gorenje **AIG** **raty**

0% – pierwszej wpłaty
0% – prowizji
0% – odsetek

WIELKA WIOSENNĄ WYPRZEDAŻ
od 8 do 31 marca 2004

CENTRUM HURTOWE
ul. Wetlińska 19
czynne 9⁰⁰ 18⁰⁰
tel. (017) 85 44 548

DUŻA OFERTA SPRZĘTU DO ZABUDOWY

Tenis stołowy.

* **II liga.** „Start” Nowy Sącz - „Jar” Kielnarowa 8:2. Punkty dla JARU - Tomasz Jurkiewicz - 1, Dariusz Bronhard - 1.

* W Przemyśle rozegrane zostały mistrzostwa woj. podkarpackiego seniorów, z których dwa medale przywozła reprezentacja Jar-u. Dużą niespodziankę sprawiły Aneta Barcińska i Jadwiga Kuśnierz zdobywając srebrny medal w deblu. Drugi medal, również w deblu, wywalczył Tomasz Jurkiewicz, który za partnera miał Jacka Gałuszkę z „Górnovii” Górnio - razem zdobyli medal brązowy. Indywidualnie najlepiej wypadł T. Jurkiewicz zajmując miejsce w przedziale 5-8 wśród mężczyzn oraz Jadwiga Kuśnierz, która zajęła 10 miejsce wśród kobiet.

* Z obozu kadry woj. podkarpackiego młodzików (Tarnobrzeg) wrócili reprezentanci JARU. W tym roku do 50-osobowej kadry województwa z kielnarowskiego klubu powołani zostali Sylwia Paško, Piotr Basta, Marcin Wania, Dawid i Witold Ślącza oraz Dorota i Joanna Rząsa. **(RR)**

Urząd Gminy i Miasta w Tyczynie przypomina, że Powiatowe Biuro Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Rzeszów, ul. Lubelska 46) **wydaje nieodpłatnie** właścicielom bydła kołczyki, w liczbie nie przekraczającej liczby niezbędnej do oznakowania zwierząt w danym gospodarstwie.

Kołczykowaniem i tatuowaniem na terenie gminy zajmuje się lekarz weterynarii Karol Cieślak - Tyczyn, ul. Grunwaldzka 49;

tel. 22-19-240; 0-606-34-38-40.

Spotkanie z książką

Ciąg dalszy ze strony 8

W tym roku szkolnym uroczyste pasowanie na czytelnika odbyło się u nas 13 lutego, tuż przed feriami, w obecności wicedyrektor szkoły, p. **Z. Różyckiej**, uczniów klas II i III oraz ich wychowawczyń, a także p. **A. Trojanowskiej**, która w Budziwoju prowadzi filię Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie.

Przy okazji imprezy czytelniczej mogliśmy podziwiać talenty aktorskie uczniów klasy III b podczas prezentacji trzech inscenizacji w ich wykonaniu. Pierwsza z nich, poprzez ukazanie pełnych udręki losów bajkowych postaci, których cierpienia wynikają z nieposzanowania książek, pouczyła dzieci, jak powinien obchodzić się z książką każdy czytelnik. Druga scenka w zabawny sposób zilustrowała, ile zamieszania w umyśle i wyobraźni dziecka może spowodować zastąpienie czytelnictwa książek nadmiernym zainte-

resowaniem gram komputerowymi, które, niestety, nie zawierają mądrych wskazówek do życia, a zamiast porządku i jasnych zasad mogą wprowadzić chaos i zburzyć prawidłową hierarchię wartości. Na podstawie trzeciej inscenizacji widzowie mogli się przekonać, że najlepszym sposobem na pozbycie się nudy jest czytanie książek.

Artystyczny przekaz nie miałby swojej mocy, gdyby nie pomoc ze strony pani **A. Janowskiej**, wychowawczynie „aktorów” z kl. III b.

Dostojna Królowa Książek, czyli **Kasia Gryś** z tejże klasy, dokonała aktu pasowania i każdy „świeżo upieczony” czytelnik otrzymał upominek.

W tym miejscu czas na małą dygresję. Nie byłoby możliwe sprawienie tylu radości i zabawy dzieciom, gdyby nie współpraca nauczycieli. Kolejną osobą, która z własnej inicjatywy włączyła się w przygotowanie uroczystości, była p. **K. Borkowska**, nauczycielka nauczenia zintegrowanego, prowadząca też koło plastyczne dla uczniów klas młodszych. To właśnie członkowie tego koła pod kierunkiem pani Borkowskiej wykonali upominki dla pierwszaków - piórniki na biurko w kształcie biedronek. O wkłady do piórników zadbała zaś p. A. Trojanowska, ofiarowując dzieciom ołówki i kolorowe notesy (zdj. poniżej). Korzystając z okazji, zachęciła też wszystkich do częstego odwiedzania Biblioteki Publicznej.

Na zakończenie nowo pasowani czytelnicy dołączyli do występów artystycznych ze swoim repertuarem wierszyków i piosenek o książce. Każdy z nich miał na głowie okolicznościową papiero-

wą zapeczkę z napisem: „Kocham książki”. Wychowawczynie klas pierwszych, p. **E. Morlak** i p. **I. Woźniak** już od kilku tygodni przygotowywały swoich uczniów do spotkania z książką.

W Szkole Podstawowej w Budziwoju książki „trzymają się mocno”. Biblioteka szkolna jest dostępna dla czytelników codziennie przez pięć godzin. Bogaty księgozbiór jest dostosowany do wieku, potrzeb i zainteresowań uczniów. Oni to często sugerują, co jeszcze mogłoby się znaleźć w naszej bibliotece. Ostatnia sugestia wypłynęła od pierwszoklasistów: „niech pani kupi na feriach więcej książek o żółwiu Franklinie”. Już kupiłam.

W Szkole Podstawowej w Budziwoju książki „trzymają się mocno”. Biblioteka szkolna jest dostępna dla czytelników codziennie przez pięć godzin. Bogaty księgozbiór jest dostosowany do wieku, potrzeb i zainteresowań uczniów. Oni to często sugerują, co jeszcze mogłoby się znaleźć w naszej bibliotece. Ostatnia sugestia wypłynęła od pierwszoklasistów: „niech pani kupi na feriach więcej książek o żółwiu Franklinie”. Już kupiłam.

Renata Kędzierska

Dyrekcja Szkoły Podstawowej w Tyczynie informuje, że **do 31 marca 2004 r.** przyjmowane są w sekretariacie szkoły **zapisy** do:
- klas pierwszych,
- oddziałów „O” (dzieci 6-letnie),
- przedszkola (dzieci 6-letnie i 5-letnie)

Burmistrz Gminy Tyczyn i Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej zapraszają Mieszkańców na promocję książki o Gminie pt.

„Tyczyn dziedzictwo kulturowe”.

Spotkanie odbędzie się 9 marca br. o godz. 17.00 w budynku Zespołu Szkół w Tyczynie (Pałac Wodzickich)

Serdecznie zapraszamy

Książki o Tyczynie

W Urzędzie Gminy i Miasta w Tyczynie, pok. 25 (I piętro), można kupić książki o Tyczynie i innych miejscowościach naszej Gminy. Są to:

- „**Tyczyn - dziedzictwo kulturowe**” (2003), praca zbiorowa; cena 15 zł,

- „**Akt fundacyjny Klasztoru OO. Dominikanów w Borku Starym**” (2004), przełożył i opracował O. Pius M. Bełch; cena 8 zł,

- „**Z dziejów Sanktuarium w Borku Starym k. Rzeszowa**”, autorzy: O. Pius M. Bełch, M. Nikiel, B. Stopyra, A. Jaśkiewicz, O. S. Płaszczycza; cena 10 zł,

- „**Ludwik Wodzicki - ziemianin z Tyczyna**”, autor Sławomir Wnęk; cena 7 zł,

- „**Dzieje parafii Tyczyn**”, autor ks. Franciszek Malak; cena 15 zł,

- „**Tyczyn i okolice**” (2003), autorka Barbara Samolewicz; cena 15 zł.

- **Mapa województwa podkarpackiego (2003)**, cena 7 zł. Atrakcyjna zawartość tego wydawnictwa może zainteresować wiele osób. Oprócz mapy administracyjno-turystycznej, broszura zawiera także bogaty informator krajoznawczy, wymienia szlaki turystyczne i podaje aktualną numerację dróg i granice administracyjne gmin i powiatów.

Założenia wybranych procesów globalizacji (3)

Globalizacja stanowi silny czynnik przemian i jest poważnym wyzwaniem dla gospodarek, firm, instytucji, państw oraz porządku światowego.

Analiza procesów globalizacji wskazuje na istnienie czterech głównych obszarów wyzwań, które związane są z:

- presją globalnych rynków finansowych;
- nową formą konkurencji globalnej;
- ponadnarodowym zakresem produkcji i aktywności biznesowej;
- stworzeniem nowej opartej na technologii cyfrowej infrastruktury obsługującej międzynarodowe łańcuchy procesów biznesowych.

Zdeterminowane elementy inspiracji globalizacyjnych niosą ze sobą wyzwania, są również związane z zagrożeniami. Wymagają one właściwego potraktowania w polityce gospodarczej i społecznej państwa. Dotyczy to także przedsiębiorstw, bowiem one również muszą odpowiedzieć na nowe wyzwania oraz przyjąć takie strategie, które pozwolą im na rozwój lub tylko przetrwanie. Właściwej adaptacji wymagają także instytucje użyteczności publicznej działające na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Należy równocześnie pamiętać, że oddziaływanie presji globalizacyjnej jest odmiennie postrzegane w poszczególnych regionach, makroregionach np. w Euroregionie Karpaty oraz krajach.

Badania wskazują, że szereg państw wypracowało już odpowiednie strategie, podejmowało i podejmuje działania, których celem jest zdefiniowanie właściwej odpowiedzi na wyzwania i szanse globalizacji.

Budując nowe wizje i strategie należy pamiętać i akceptować, że w dobie szybko rosnącej globalizacji, państwo jako instytucja utraciło wiele ze swej tradycyjnej roli. Zasadniczo zmieniła się rola państwa w kształtowaniu międzynarodowych stosunków gospodarczych, aktualnie wiele decyzji podejmowanych jest na szczeblu ponadnarodowym w ramach wielostronnych porozumień państw np. NAFTA, Unia Europejska, lub w ramach transnarodowych korporacji przemysłowych. Kraje o otwartej gospodarce, co jest już koniecznością, muszą prowadzić własną lokalną politykę gospodarczą z uwzględnieniem zewnętrznych uwarunkowań, a coraz częściej po uzyskaniu konsensusu z innymi partnerami.

Jednocześnie w erze globalizacji powstały nowe potrzeby i możliwości działania państw na co bardzo mocno zwraca

uwagę Grzegorz Tuderek, podając przykład popełnionych błędów w czasie prywatyzacji Budimeksu. Polityka państwa powinna intensywnie wspierać procesy dostosowawcze do wyzwań związanych z globalizacją. Szczególnie w kierunku zwiększania efektywności przedsiębiorstw i instytucji oraz kształtowania odpowiednich warunków dla podnoszenia konkurencyjności i innowacyjności.

Okazuje się, że kraje słabiej rozwinięte, pozbawione jak pisze Anna Piwkowska w *National Geographic* (nr 2/04) „znanych kotwic” stoją przed szczególnymi wyzwaniami. Wybór ich strategii powinien wynikać z konkretnej sytuacji i specyfiki rozwojowej oraz uwarunkowań politycznych, społecznych i ekonomicznych. Podejmując określone wybory muszą uwzględniać ich długofalowe konsekwencje i koszty. Warto też wyciągać wnioski z doświadczeń innych krajów, którym udało się dzięki właściwej polityce odnieść sukces i uzyskać już wiele korzyści z globalizacji np. Irlandii. Procesy globalizacji gospodarki światowej stwarzają nowe możliwości rozwojowe dla krajów, które potrafiły się do nich dostosować. Doświadczenie uczy, że osiągają one duże efekty ekonomiczne wynikające z selektywnego i profilowanego włączenia się w globalny łańcuch procesów biznesowych. Spektakularny sukces wielu państw pokazuje, że może on być źródłem wzrostu gospodarczego i dobrobytu a nie marginalizacji.

Pamiętać należy jednak, że włączenie się w procesy globalizacyjne zależy od rozwoju odpowiedniej infrastruktury, szczególnie informatycznej, która może przyspieszać te procesy lub je opóźniać bądź skutecznie hamować. Składają się na nią warunki rozwoju powiązań wewnętrznych i zewnętrznych takie jak: infrastruktura fizyczna, transportowa i odpowiednie akty regulacyjne. Od niej zależy czy jest możliwe poszerzenie globalnych przepływów biznesowych, tworzenie sieci globalnych powiązań i rozwój międzynarodowego biznesu. Kolejnym zasadniczym determinantem jest odpowiednio ukierunkowana kreatywność młodego pokolenia. Aktualnie w świecie biznesu liczy się szczególnie potencjał intelektualny personelu. Dostrzeżono już, że od jego wielkości zależą sukcesy na globalnym rynku. Jednym z warunków inspirujących do kreatywności załóg jest odpowiedni poziom wykształcenia. Dobrze więc, że lokalne środowisko Tyczyna po-

piera i wspiera rozwój szkolnictwa wyższego. Warunkiem kolejnym jest profesjonalne zarządzanie wiedzą pracowników oraz wspieranie wzrostu kultury organizacyjnej.

Prawidłowy przebieg procesów globalizacji zależy również szczególnie od intensywnego tworzenia właściwych warunków instytucjonalnych. Obecnie wiele światowych organizacji, takich jak Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Bank Światowy czy WTO, staje przed koniecznością zmiany swych działań. Dalsza liberalizacja handlu światowego znalazła się pod ogromną presją. Opracowywane są także nowe procedury aby lepiej chronić kraje przed kryzysami finansowymi, dojrzewa też koncepcja nowego porządku finansowego, który zapewniłby stabilizację globalnych rynków. Rośnie przekonanie, że stabilizacja gospodarki światowej w dużym stopniu będzie zależała od tego, czy ponadnarodowe instytucje będą skutecznie działać w kierunku przeniesienia korzyści wynikających z globalizacji na większą liczbę krajów i szersze grupy społeczne.

Obecnie ogromna „różnorodność” spotykana na globie powoduje, że przebieg procesów globalizacji różni się zarówno w wybranych obszarach życia w skali globalnej, jak i w skali poszczególnych krajów. Trudno powiedzieć aby procesy te miały z góry wytyczony kierunek lub stan, do którego powinni wszyscy dążyć. Wydaje się, że globalizacja ma charakter zmian dynamicznych, w których dochodzi do ścierania się wielu sprzeczności. Wywołują one konflikty i w różny sposób kształtują stosunki międzynarodowe, wpływają również na pozycję poszczególnych krajów w świecie.

Wskazane jest aby pamiętać, że globalizacja jest procesem na który możemy mieć wpływ. Należy również być przekonanym, że młodzi, wykształceni i kreatywni przedstawiciele podmiotów gospodarczych podejmą to zadanie.

Kazimierz Krupa

Gminne Centrum Informacji

czynne jest od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 18.30, a w soboty od 9.00 do 14.00, tel. 22-91-885.

Gminne Centrum Pracy

zaprasza od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 15.30, tel. 22-91-885.

Piłka nożna

Turniej LSO w piłce halowej

16 lutego br. w SP w Hermanowej odbył się turniej Liturgicznej Służby Ołtarza w piłce halowej z dekanatu tyczyńskiego. Do rywalizacji przystąpiły drużyny z parafii: Budziwój, Hermanowa, Kielnarowa, Chmielnik, Lubenia, Siedliska i Tyczyn. Turniej odbył się dzięki inicjatywie dekanalnego duszpasterza LSO ks. **Witolda Pazdana**, a sędzią zawodów był **Tomasz Prokop**.

Rozgrywki przeprowadzono w dwóch kat. wiekowych: młodszej - ze szkoły podstawowej i starszej - z gimnazjum. W grupie młodszej najlepsi okazali się ministranci z Hermanowej wyprzedzając drużyny z Tyczyna i Kielnarowej. Natomiast w grupie starszej do rywalizacji przystąpiło 6 drużyn, które zostały podzie-

lone na dwie grupy. W pierwszej znalazły się zespoły z Lubeni, Siedlisk i Hermanowej, a w drugiej z Tyczyna, Budziwoja i Chmielnika. W sześciu meczach zostali wyłonieni zwycięzcy grup, którzy zmierzli się w finale. Do walki o zaszczytne I miejsce stanęły zespoły z Hermanowej i Budziwoja. Lepsi okazali się gospodarze wygrywając 4:1. O najniższe miejsce podium walczyli ministranci z Lubeni i Chmielnika. Po długim i emocjonującym meczu w rzutach karnych lepsza okazała się drużyna z Chmielnika.

Drużyny, które zajęły pierwsze trzy miejsca otrzymały nagrody w postaci piłek, a wszystkie zespoły biorące udział w rozgrywkach pamiątkowe dyplomy. Po zawodach na wszystkich czekały drożdżówki i ciepła herbata.

Tomasz Szetela
Animator LSO

Tenis stołowy.

* **I liga kobiet.** W kolejnych meczach tenisistki „Leś-Polu” uległy na wyjeździe solidnej ekipie JKTS Jastrzębie oraz MOS Krosno w stosunku 3:7, a następnie pokonały na własnych stołach 7:3 AZS AE Wrocław. Mimo prowadzenia naszych zawodniczek 3:1 po pierwszej serii gier singlowych, studentki z Wrocławia po wygraniu gier podwójnych doprowadziły do remisu 3:3. Od tego momentu na stołach dominowały już tylko nasze dziewczyny, które wygrały kolejno cztery pojedynki indywidualne, ustalając tym samym wynik spotkania. W meczu tym cały nasz zespół walczył z ogromną determinacją i wolą zwycięstwa, zasługując tym samym na duże słowa uznania. Punkty zdobyły: J. Bobrowska 1,5 i 2,0; A. Diawół 2 x po 1,0; A. Paprocka 1,0 i 2,0; B. Iżyk 1,0; 1,5; 2,0. Przed naszą drużyną otworzyła się szansa gry w barażach o utrzymanie w I lidze pod warunkiem uzyskania korzystnego rezultatu w ostatnim wyjazdowym meczu z zespołem MSK TS Polkowice (3.04. br.) przy jednoczesnym zwycięstwie MOS Krosno we Wrocławiu.

* **W dniach 10 i 12 lutego br.** w SP w Borku Starym odbyły się Gminne Igrzyska Młodzieży Szkolnej - gry drużynowe dziewcząt i chłopców. W imprezie uczestniczyły reprezentacje szkół z Białej, Budziwoja, Kielnarowej i Borku Starego. Wśród dziewcząt zwyciężyła drużyna z Kielnarowej (Dorota Rząsa - Iwona Paluch) przed Budziwojem, Białą i Borkiem Starym. W kat. chłopców triumfował I zespół z Borku Starego (Dawid Ślącza - Mateusz Marzec) przed II zespołem z Borku St. oraz II i I zespołem z Kielnarowej. wycięskie zespoły za miejsca I - III otrzymały pamiątkowe medale oraz dyplomy ufundowane przez Szkolny Klub Sportowy w Borku Starym. Najlepsze drużyny reprezentować będą naszą gminę na zawodach powiatowych, które odbędą się w I dekadzie marca.

* **Puchar Polski.** Od zwycięstwa do zwycięstwa kroczą tenisistki „Leś-Polu” w eliminacjach wojewódzkich PP. Pokonały one kolejno na wyjazdach LKS „Jar” Kielnarowa 4:0 oraz SKS Gogołów także 4:0. W finale wojewódzkim nasza drużyna spotka się z zespołem GIM-TIM 5 Stalowa Wola i w przypadku zwycięstwa znajdzie się wśród 16 najlepszych drużyn w Polsce, gdzie kolejnymi przeciwnikami będą zespoły I ligi oraz ekstraklasy. Punkty zdobyły: A. Paprocka 1,5 i 1,0; B. Iżyk 1,5 i 1,0; A. Diawół 1,5; M. Diawół 1,5.

Zbigniew Biega

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY W HURTOWNIACH

RZESZÓW:
ul. Lwowska 120, tel. 017 85-27-907, fax 017 85-27-948
e-mail: bisbud@bisbud.com.pl, www.bisbud.com.pl

TYCZYN:
ul. Kościuszki 20, tel. 017 22-99-243, fax 017 22-93-104

BISBUD sp.j.

PHE
POLSKIE HURTOWNIE BUDOWLANE

**DYSTRYBUTOR
MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH**

OFERUJEMY:

- * oryginalne blachy szwedzkie powlekane, blachodachówka, trapez
- * dachówki ceramiczne
- * okna do poddaszy-połaciowe
- * papy zgrzewalne, tradycyjne materiały izolacyjne
- * folie dachowe i fundamentowe
- * ceramika ścienna i stropowa
- * materiały termoizolacyjne: wełna, styropian
- * systemy kominowe
- * rynny: metalowe kolorowe
- * systemy zabudowy wnętrz - płyty gipsowe, profile
- * hale borga
- * schody strychowe
- * stolarka okienna i drzwiowa
- * bramy garażowe uchylne, ogrodzeniowe przesuwne
- * systemy ociepleń
- * chemia budowlana
- * materiały ogólnobudowlane (cement, wapno, zaprawy budowlane, itp.)
- * bloczki z betonu komórkowego

SPRZEDAŻ GOTOWYCH PROJEKTÓW DOMKÓW JEDNORODZINNYCH

W OFERCIE PONAD 500 PROJEKTÓW

ZAPEWNIAMY:

- * transport towarów wraz z rozładunkiem towarów paletyzowanych HDS,
- * doradztwo techniczne w zakresie budownictwa,
- * sprzedaż ratelną

PRZY KOMPLEKSOWYCH ZAKUPACH TRANSPORT I ROZŁADUNEK BEZPŁATNY

SPRZEDAM/KUPIĘ DZIAŁKĘ - DOM

Działki budowlane (13 i 15 arów) w Tyczynie, obok szkoły podstawowej - sprzedam. Cena 4.000 zł za 1 ar - do negocjacji.
(27/2) **Tel. 0-502-636-111** po 17.00

Sprzedam pilnie działkę o pow. 1,45 ha w Hermanowej (Pańskie Pola).
(28/1) **Tel. 85-77-494**

Sprzedam działkę rolną o pow. 61 a w Borku Starym przy drodze Kościół-Klasztor.
(29/1) **Tel. 22-19-789**

Kupię działkę budowlaną o pow. ok. 12 a na terenie gminy Tyczyn.
(30/1) **Tel. 85-65-147** po 18.00

SZUKAM PRACY / DAM PRACĘ

Szukam pracy jako opiekunka do dziecka, osoby starszej lub sprzątania mieszkania. W pełni dyspozycyjna. Wiek 33 lata.
(17/3) **Tel. 22-93-337**

Absolwentka 2003, zarejestrowana w PUP, liceum ekonomiczne (profil ekonomiczno-administracyjny), studentka administracji (zaocznie); komputer, prawo jazdy (kat. B), angielski, niemiecki, doświadczenie w handlu.
(18/2) **Tel. 0-607-792-658**

Szukam pracy jako opiekunka do dziecka. Wiek 24 lata.
(19/1) **Tel. 22-91-556**

ZPHU „Jar” sc. w Kielnarowej zatrudni **kierowcę z kat. C+D** na samochód Jelcz oraz **operatora wężła betoniarskiego** z uprawnieniami.
(20/1) **Tel. 22-19-311, 22-99-677**

Wszyscy zainteresowani umieszczeniem swojej oferty na naszych łamach, proszeni są o osobisty kontakt z redakcją - UG pok. 26, I piętro (lub pok. 24).

Oferty „Szukam pracy”, „Dam pracę” i „Sprzedam/kupię działkę, dom” zamieszczane są bezpłatnie.

>**Przypominamy**, że 15 marca 2004 r. upływa termin płatności **I raty podatku rolnego i podatku od nieruchomości**. Nakazy płatnicze z terenu miasta Tyczyna są do odbioru w kasie UGiM, pok. 38, II piętro. Nakazy płatnicze z pozostałych miejscowości można otrzymać u sołtysów.

> **Zaświadczenia** uprawniające do otrzymania bonów paliwowych za I półrocze 2004 r. wydawane będą w UGiM, pok. 34 (II piętro) w dniach 15 - 31 marca 2004 r.

GŁOS TYCZYNA

- dwutygodnik. Redaguje Kolegium w składzie: **Jerzy J. Fafara** - redaktor naczelny, **Alicja Kustra, Marta Leniart, Zofia Matys, Barbara Samolewicz, Kazimierz Szczepański, Halina Złamaniec**.

Wydawca: Urząd Gminy i Miasta w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Gminy i Miasta, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. 22-19-310, e-mail: glos@intertele.pl www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa UGiM w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. 22-99-345
Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiuścacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów a nie wydawcy.

ISSN 1231-4609

OGŁOSZENIA

N A G R O B K I Granit - Lastriko
Firma „IMPALA”
Tomasz Janik, Borek Stary 340A
Tel. 22-98-097, 0-692-000-289

Bar „U Wiktora”

Tyczyn, ul. Grunwaldzka 70, tel. 22-91-360
wydaje przyjęcia:

- weselne, - komunijne,
- imprezy okolicznościowe,

z a p e w n i a m y :

- domowe jedzenie - miłą obsługę

Pozwolenia na budowę
przygotowanie dokumentacji

Tel. 0-502-902-858

Usługi księgowo T A N I O
Tel. 22-91-939 kom. 0-606-837-913

Zakład Kamieniarski ZAKO

o f e r u j e :

parapety, schody, kominki, blaty kuchenne i łazienkowe z marmuru, granitu i konglomeratu

tel. 859-65-91, kom. 600-278-247

ZPHU „Jar”

wynajmie w budynku w Kielnarowej **pomieszczenie biurowe** o pow. ok. 80m² z dostępem do internetu

Tel. 22-19-311, 22-99-677

Informujemy, że

Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie

mieszczący się na I piętrze budynku Przychodni Rejonowej w Tyczynie, jest czynny w każdy **czwartek w godz. 13.30-16.30**

Młode małżeństwo **wynajmie mieszkanie** w Tyczynie w rozsądnej cenie.

Tel. 0-604-803-819

0 - 6 0 8 - 4 3 9 - 9 5 5

pod tym numerem w godzinach od 15.30 w dni powszednie, a także w soboty, niedziele i święta, zgłaszając można przypadki **awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej**, obsługiwanej przez „Eko-Strug” w Tyczynie.

W godzinach pracy Spółki awarie zgłaszać można także pod nr **tel. 22-19-312** lub **22-19-360**